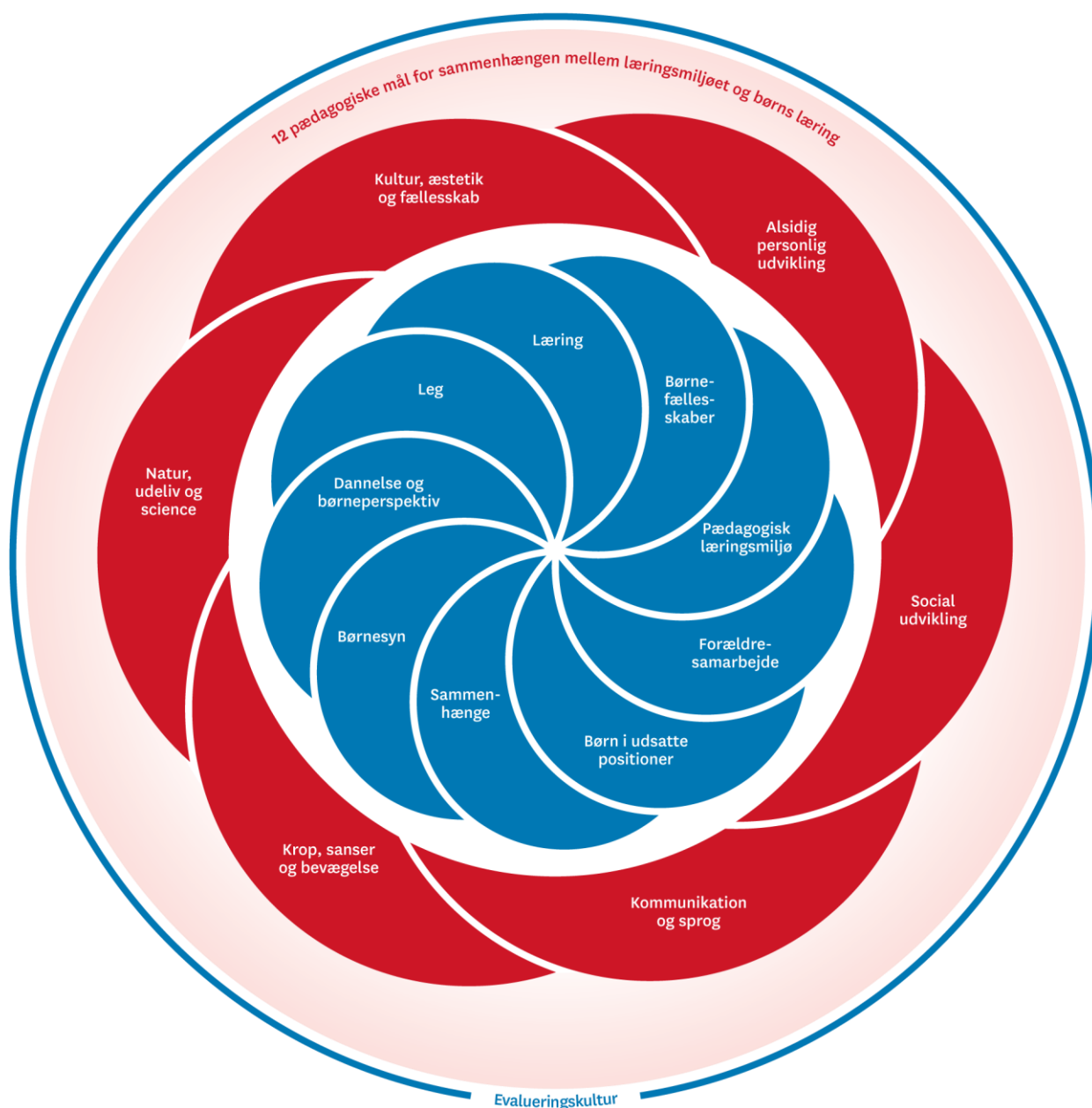

Pædagogisk læreplan for Mølleløkkens private Børnehave & Vuggestue 2023

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#).

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Mølleløkkens private Børnehave og Vuggestue startede som privat, fondsrevet asyl i 1880 og har dermed en lang historie og en masse traditioner som vi er stolte af og som vi værner om. Vores drifts- og ejerskabsform har siden 2010 været privat og selvejende.

Vi har en vuggestue med 14 børn og to børnehave-stuer med i alt 46 børn. Vi har et stort gammelt hus med kælder – omringet af en dejlig, stor og varieret have/legeplads delt op imellem vuggestue og børnehave. Vi er fire voksne i vuggestuen hvoraf to er uddannet pædagoger og to er pædagogmedhjælpere. I børnehaven er vi henholdsvis to pædagoger og en studerende og to pædagoger og en pædagogmedhjælper. Fælles for hele huset er en leder som også har timer i både børnehaven og vuggestuen. Desuden har vi et par vikarer tilknyttet.

Vi er et åbent hus, der hjælper hinanden på tværs. Børnene oplever dog en tydelig opdeling mellem vuggestue og børnehave. Børnene er aldersmæssigt fordelt nogenlunde ligeligt på de to stuer, men samles i deres respektive alder, når der er faste aktiviteter. I vuggestuen er de typisk opdelt i to grupper, når de spiser og når de har aktiviteter.

Vi ligger i gåafstand til mange forskellige områder, som vores egen kolonihave, byen, museer, lille skov, strand, legeplads, plejehjem, bibliotek osv. Vuggestuen råder over tre elcykler som giver mulighed for flere forskellige ture i nærområdet.

Selvom vi er private er vi underlagt dagtilbudsloven med tilhørende bekendtgørelse der er omsat i Børne- og Socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#) og følger gældende retningslinjer herfor. Samtidig orienterer vi os hos Kerteminde kommune – bl.a. deres strategi for børn, familie og dagtilbudsafdelingen for 2019-2023, "Mod fælles mål – sammen tager vi skridtene" [Strategi for børn.pdf \(kerteminde.dk\)](#)

Pædagogisk grundlag

"Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag."

"Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark."

"De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv."

"Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud."

"Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder vi os til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Disse fem elementer er nogle af grundstenene i Mølleløkkens værdigrundlag, Fristed, som blev udarbejdet i 2012 i et samarbejde mellem den daværende bestyrelse, leder og medarbejdere. Fristed kan læses på vores hjemmeside [FRISTED-vaerdigrundlag.pdf \(mlbv.dk\)](#)

Vi arbejder på baggrund af en grundlæggende værdi om anerkendelse. Der skal være balance mellem, at børn får lov at være helt unikke og særlige og følge egne ideer og behov og samtidig at børn er deltagere i et forpligtende fællesskab. Vi har mange forskellige fællesskaber i Mølleløkken – børnene oplever at være en del af hele Mølleløkken med både børnehave og vuggestue, når vi holder morgensang første fredag i måneden, eller når vi samles til fælles arbejdsdag. Derudover har de fællesskaber med vuggestuen/børnehaven, med stuen, i forskellige grupper og de selvbestemmende, individuelle fællesskaber, som opstår i den frie leg. Afhængig af barnet og situationen hjælper den voksne med at indgå i fællesskaber eller med at etablere nye.

Børn skal have medindflydelse og ansvar der er tilpasset deres alder og udvikling. Det gør vi bl.a. ved at følge børnenes spor og gribe deres nysgerrighed eller undren. F.eks. kan de store børn i vuggestuen hjælpe med at dele madpakker ud, eller tælle dem alle i rundkreds, mens børnene i børnehaven til en vis grad selv får lov at mærke efter hvornår de er sultne og vil have deres madpakker eller om de sveder og har behov for at smide en trøje. De kan desuden være med til at bestemme indholdet i rundkredsen osv.

Vi forsøger at give barnet viden, medindflydelse (heri også kunne øve turtagning, gå på kompromis og at kunne lytte til andres ideer) anspore deres nysgerrighed og tage dem alvorligt som et led i deres dannelsesproces og dermed give dem de bedste forudsætninger for at begå sig i alle livets facetter.

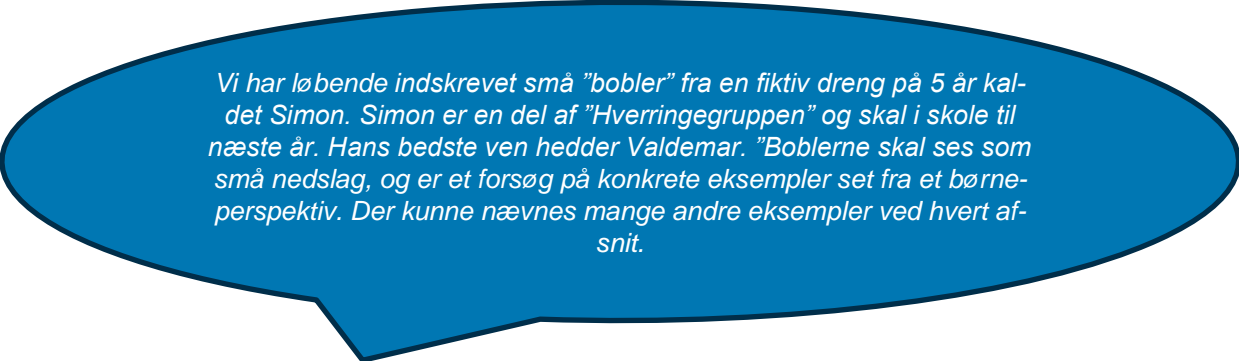
”Legen har værdi i sig selv” – i Mølleløkken betyder det at legen ikke nødvendigvis har andet formål end at være leg for legens skyld. De voksne er hele tiden tæt på og kan hjælpe og støtte børnene i deres lege og relationer – enten med andre børn, alene eller i lege med de voksne. Legen er bl.a. udviklende for barnets fantasi og nysgerrighed.

Desuden bruger vi legen som et grundlæggende redskab til at arbejde med udvikling og læring. Læring forudsætter at den er tilpasset det enkelte barns alder og udvikling. Derfor er vores forventninger og krav forskellige afhængig af hvilket barn/gruppe man har med at gøre. Vores aktiviteter og ture bliver gradvist mere

udfordrende fra de små, korte aktiviteter og ture i vuggestuen til de længere og mere krævende forløb i børnehaven. For eksempel er de yngste børn i vuggestuen mest på korte ture til vores lille skov eller til Johannes Larsens have. Nogle går mens andre bliver kørt i barnevogn eller klapvogn. De ser på dyr og fugle i Johannes Larsens have og nyder deres køkkenhave. De øver sig i at være og gå på tur. De største børnehavebørn går ud på Hverringe. Det tager en time ud og en time hjem. På Hverringe opholder gruppen sig ved vandet og er tæt på den, til tider, barske natur. Et andet eksempel er vores rundkreds som også stiger i varighed og indhold – eksempelvis kan vi med de største børn læse længere historier som "Gummi Tarzan" eller tale om mere komplekse begivenheder, som præsidentvalget. Med de yngste børn er det ofte forskellige sange der bliver sunget i rundkredsen – med og uden remedier og fagter.

Når rammerne er på plads er det vigtigt, at vi fodrer børnene med viden og gør dem nysgerrige - gerne ved hjælp af humor. Vi er desuden opmærksomme på at læring er et bredt begreb, som også dækker at være selvhjulpne, medbestemmelse, motorik, følelsesregulering, bevidsthed om fysiske behov (eks. sult), konflikthåndtering osv.

Generelt ser vi legen – om den er fri eller en del af en lærende aktivitet – som grundlæggende i forhold til opnåelse af trivsel, læring, udvikling og dannelse jf. formålsbestemmelsen for læreplanen.

Vi har løbende indskrevet små "bobler" fra en fiktiv dreng på 5 år kaldet Simon. Simon er en del af "Hverringegruppen" og skal i skole til næste år. Hans bedste ven hedder Valdemar. "Boblerne skal ses som små nedslag, og er et forsøg på konkrete eksempler set fra et børneperspektiv. Der kunne nævnes mange andre eksempler ved hvert afsnit.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I Mølleløkkens Børnehave og Vuggestue er hverdagen en vekselvirkning mellem fri leg med tid og rum til fordybelse, spontant opståede aktiviteter, der både kan være voksen og børnestyret samt de planlagte voksenstyrede aktiviteter. I vuggestuen er langt de fleste formiddage planlagte voksenstyrede aktiviteter. I børnehaven er der også planlagte aktiviteter næsten hver dag, men for bestemte grupper af børn.

Vores vuggestuebørn er typisk adskilt fra børnehavebørnene, mens vores to børnehavestuer er åbne således børnene kan bevæge sig frit mellem dem. I den frie leg ser vi ofte børnene lege med biler, dukker eller lignende. Af spontane voksenstyrede aktiviteter kan nævnes at spille spil, læse bøger eller sy. De planlagte aktiviteter kan være at bage, lave dekorationer eller motorik i kælderens. Både de planlagte og de spontane voksenstyrede aktiviteter kan være med udgangspunkt i børnenes ønsker eller det kan være ud fra traditioner eller aktuelle temaer.

”I dag fortalte Sofie, at hendes oldemor var død. Så sagde Lukas, at hans kat også var død. Vi snakkede om, at nogen gange dør dyr og mennesker, og så kan man godt blive ked af det. Det må man godt. Da vi kom ud på legepladsen legede Sofie, Marie, Valdemar og jeg kirkegård. Vi begravede en pind og fandt nogle blomster. Det var sjovt.”

Vores legeplads er også opdelt mellem vuggestuen og børnehaven. Vuggestuens legeplads er varieret og kuperet men samtidig tryk og overskuelig. Børnehaven har en stor legeplads med mange små rum, man kan gemme sig i. Den er kuperet med bakker, der bruges til mange forskellige typer leg og fysisk udfoldelse. Der er mulighed for de mere vilde lege men også for at udforske naturen – grave efter regnorme, finde snegle og blomster osv. Der er også mulighed for at være kreativ eller finde et afsides sted til mere rolig og uforstyrret leg. Børnene kan på samme måde som indenfor vælge den frie leg eller deltage i det, som den voksne arrangerer eller opstiller rammerne for.

Over ugen og året foregår forskellige gentagne ture og aktiviteter, som børnene ikke selv vælger, men som er sat ud fra alder eller udvikling.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Da vi er private og ejet af forældrene selv har bestyrelsen en afgørende betydning og indflydelse på alt fra økonomi og drift til pædagogiske aktiviteter og hverdagen i almindelighed. Vi arbejder via arbejdsdage, forældrekafe, lanternefester, sommerfester osv. med forældrenes engagement og ejerskabsfølelse. Vi anerkender og inddrager forældrene som ligeværdige samarbejdspartnere. Dette forpligter også forældrene til at tage ansvar for institutionen som helhed og for deres eget barn i særdeleshed. Forældrene har for eksempel mulighed for at deltage i dagligdagen, på udflugter eller i aktiviteter. Vi har minimum to faste samtaler – en opstartssamtale og en afsluttende samtale. Vi prioriterer den daglige garderobesnak og sætter gerne en ekstra samtale i stand hvis der opstår bekymring eller undren.

”Der er et billede med nogle voksne ude i gangen. Valdemars far er der. Jeg spurgte ham hvorfor, og han fortalte, at det er fordi hans far er med til at bestemme i børnehaven. Han kaldte det vist bestyrelse eller sådan noget. Senere legede vi inde i legehuset ved siden af sandkassen. Det var blevet rigtig flot, og jeg sagde at jeg havde været med til at male det sammen med min mor. Det kunne jeg godt li”

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi er opmærksomme på at alle børn trives, lærer, udvikler sig og bliver dannet. Det sikrer vi blandt andet vha. et dokumentationsskema og vores pædagogiske refleksioner på hvert barn, som vi gennemgår 2 gange om året. Desuden løbende i evalueringen af vores læringsmiljøer, til personalemøder mv. hvor vi tager stilling til eventuelle ekstra indsatser eller ændringer der skal til for, at det enkelte barn eller de forskellige fællesskaber trives. Vi har fokus på barnets styrker og kan gøre brug af disse til bevidste handlinger for at styrke inklusionen af et bestemt barn. Vi har mulighed for at hente ekstern hjælp hos kommunens fagpersonale som tale/hørekonsulent, ergoterapeuter, psykologer mm. (PPR).

”I dag skulle Valdemar ind til Gitte. Det er fordi, der er nogle ord, som han har svært ved at sige. Vi var lige i gang med at lege dinosaurer, så Valdemar ville ikke med. Så spurgte Gitte om jeg ville med sammen med ham. Det ville jeg gerne, og nu ville Valdemar også gerne. Vi spillede billedlotteri sammen med Gitte. Det var sjovt.”

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I forhold til at skabe sammenhæng til børnehaveklassen ser vi det som en fortløbende proces, der starter når barnet starter hos os - at gøre børnene nysgerrige, videbegærlige og styrke deres kompetencer jf. de 6 læreplanstemaer. De kommende skolebørn tager på Hverringetur en gang om ugen hvor der blandt andet er fokus på at styrke barnets personlige og sociale udvikling og gøre dem robuste og selvhjulpne.

V har et forløb det sidste halve år, hvor børnene forbereder et teaterstykke eller andet som afsluttes med optræden til vores sommerfest hvor alle forældre, søskende og bedsteforældre til børn i Mølleløkken er inviteret med. Børnene slutter førskoleprojektet af med eksempelvis en tur på sanseudstilling i Odense eller får besøg af en ekstern koreograf der introducerer børnene til dans med følelserne.

Vi er på besøg på kommende skoler 1-2 gange inden skolestart og har et samarbejde med byens øvrige dagtilbud hvor de kommende skolebørn mødes og leger sammen. Desuden mødes en medarbejder med Kerteminde Skole samt byens andre daginstitutioner for at have en faglig sparring om bedst mulig sammenhæng mellem daginstitutioner og skole.

”Jeg elsker førskolegruppen. Vi går i kælderen og laver nogle sjove ting. I dag skulle vi alle sammen tromme, og så skulle vi skiftes til at dirigere. Man kunne både få de andre til at spille højt og stille. Jeg kunne godt li’, når de spillede højt. Næste gang er det min tur til at vælge et stykke musik, som vi skal høre. Jeg vil spørge min mor og far om, hvad det rockmusik, som vi plejer at høre i bilen, hedder. Jeg glæder mig til, at de andre skal høre det.” Når det bliver sommerfest skal vi vist synge for alle forældrene. Jeg tror, at jeg bliver lidt nervøs.”

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

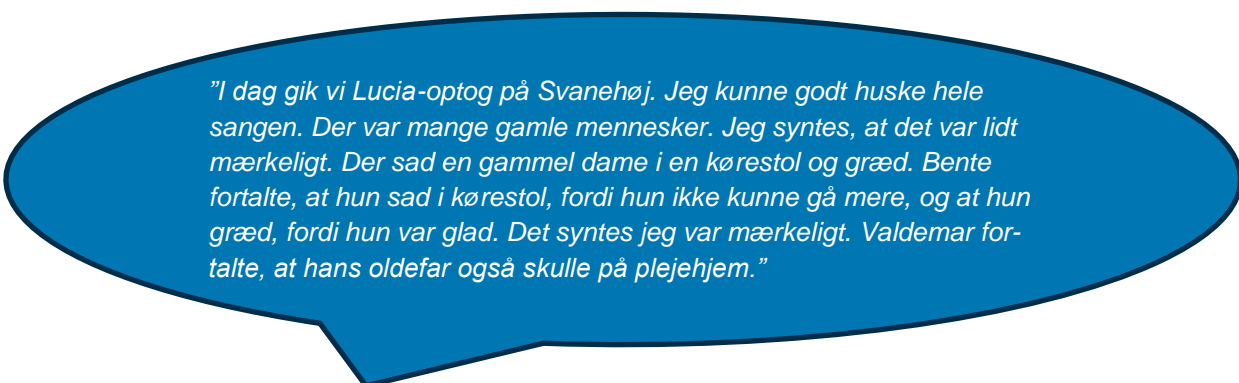
Inddragelse af lokalsamfundet

"Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi benytter os af mange af byens tilbud og samarbejder med flere institutioner. Vi går på biblioteket, i Johannes Larsens have, på Fjord og Bælt og i biografen. Desuden samarbejder vi med Plejecentret Svanehøj hvor vi besøger dem og de besøger os til forskellige højtider og aktiviteter. Til jul går vi til gudstjeneste i en af kirkerne i byen.

"I dag gik vi Lucia-optog på Svanehøj. Jeg kunne godt huske hele sangen. Der var mange gamle mennesker. Jeg syntes, at det var lidt mærkeligt. Der sad en gammel dame i en kørestol og græd. Bente fortalte, at hun sad i kørestol, fordi hun ikke kunne gå mere, og at hun græd, fordi hun var glad. Det syntes jeg var mærkeligt. Valdemar fortalte, at hans oldefar også skulle på plejehjem."

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

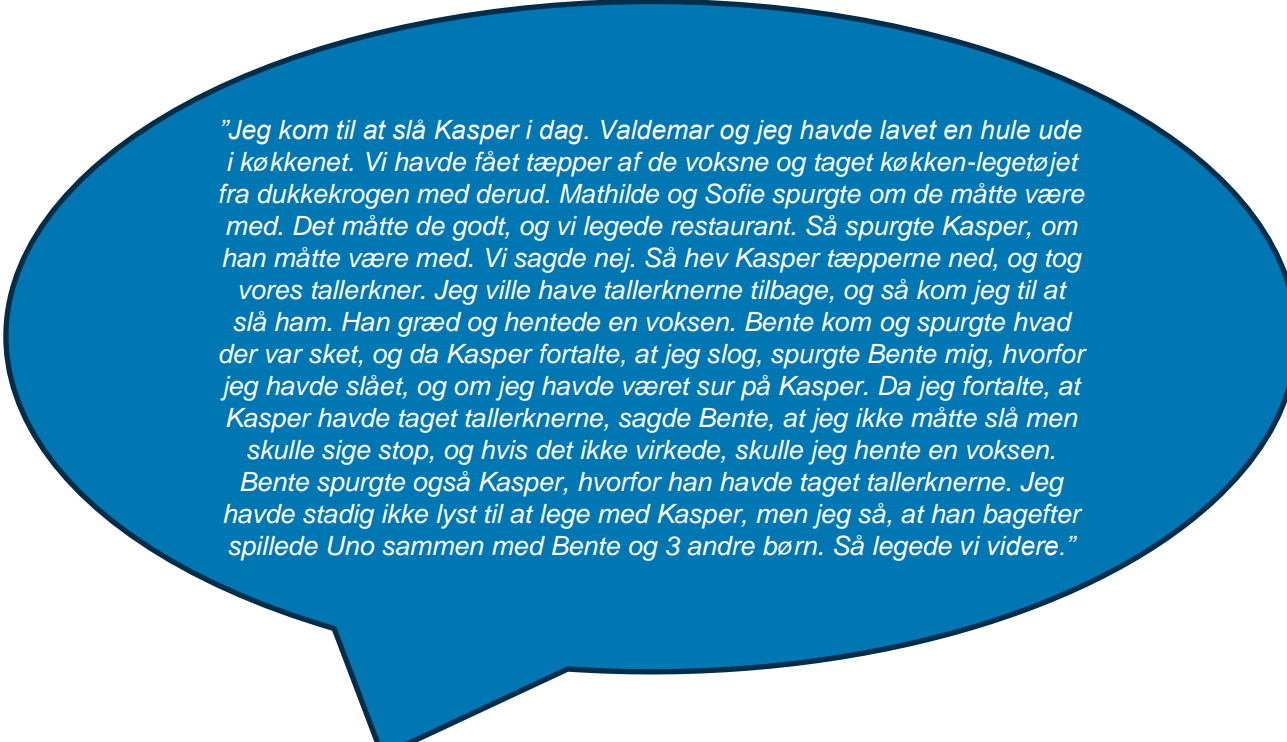
Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

I Mølleløkkens Børnehave & Vuggestue har vi et åbent hus – dvs. at børnene må færdes frit på stuerne (vuggestuen dog kun på deres egen stue), i gangene, i kælderen (efter aftale) samt i køkkenet. Det betyder at børnene finder det sted, der passer bedst til dem og den leg, de gerne vil lege. Det giver desuden mindre støj og bedre plads til fordybelse, da børnene er gode til at fordele sig jævnt.

Vi er bevidste om hvilken højde de forskellige redskaber, remedier og legetøj er placeret i således at det børnene selv kan nå, er det de selv kan og må forvalte og tage frem, når de har lyst. Det der kræver hjælp fra en voksen står højere oppe.

Vi stiller os til rådighed som voksne, når børnene skal have hjælp, er kede af det eller har brug for guidning. Vi vil have at børn som voksne taler pænt til hinanden og opfører sig med respekt og troværdighed overfor hinanden. Vi reagerer hvis vi oplever at et barn blive drillet – her er vi opmærksomme på at hjælpe og guide både ham der driller og ham der bliver drillet.

Vi har indrettet vores hus i rolige og afstemte farver med kreationer fra og billeder af børnene på væggene. Desuden er vi opmærksomme på at vedligeholde bygninger og ting, så de fremstår indbydende og intakte.

”Jeg kom til at slå Kasper i dag. Valdemar og jeg havde lavet en hule ude i køkkenet. Vi havde fået tæpper af de voksne og taget køkken-legetøjet fra dukkekrogen med derud. Mathilde og Sofie spurgte om de måtte være med. Det måtte de godt, og vi legede restaurant. Så spurgte Kasper, om han måtte være med. Vi sagde nej. Så hev Kasper tæpperne ned, og tog vores tallerkner. Jeg ville have tallerknerne tilbage, og så kom jeg til at slå ham. Han græd og hentede en voksen. Bente kom og spurgte hvad der var sket, og da Kasper fortalte, at jeg slog, spurgte Bente mig, hvorfor jeg havde slået, og om jeg havde været sur på Kasper. Da jeg fortalte, at Kasper havde taget tallerknerne, sagde Bente, at jeg ikke måtte slå men skulle sige stop, og hvis det ikke virkede, skulle jeg hente en voksen. Bente spurgte også Kasper, hvorfor han havde taget tallerknerne. Jeg havde stadig ikke lyst til at lege med Kasper, men jeg så, at han bagefter spillede Uno sammen med Bente og 3 andre børn. Så legede vi videre.”

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.*

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling*
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag*
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.*

Børnenes alsidige personlige udvikling foregår over hele dagen og i alle fællesskaber og relationer. Det er også et grundlæggende tema i forhold til de andre temaer og kan således ses i relation til alle de andre læreplanstemaer.

Især den frie leg er særligt grundlæggende for at barnet udvikles og erfarer sig selv og andre. Den voksne skal kunne balancere mellem at lade børnene være og klare passende udfordringer og konflikter i relation til legekammeraterne på den ene side og være støttende og guide, gå foran og ved siden af efter behov og relevans.

Børnene har brug for gode og trygge relationer til de voksne. Når et barn starter i Mølleløkken er en af forældrene med de første dage, for at skabe en god overgang. Generelt forsøger vi at skabe tryghed og sikkerhed hos forældrene, da det ofte forplanter sig ned i børnene. De voksne er ekstra opmærksomme på det nye barn og ændrer ofte praksis for at tilgodese det nye barns behov en periode.

Også i de forskellige fællesskaber, som barnet indgår i oplever det forskellige positioner, krav og aktiviteter som alle understøtter barnets udvikling og potentialer. Nogle aktiviteter bliver tilbudt efter frivillig deltagelse andre kræver deltagelse af bestemte børn/grupper. Nogle aktiviteter kommer i stand på baggrund af børnenes ønsker eller nysgerrighed. Nogle aktiviteter kræver vedholdenhed, andre fordybelse, nogle stiller krav om samarbejde eller er motorisk udfordrende. Vi forsøger at tilrettelægge vores aktiviteter varierende og alsidigt således vi giver børnene en bred vifte af erfaringer og oplevelser.

I Mølleløkken vægter vi blandt andet at børnene bliver selvhjulpne, robuste, at de er en god kammerat og at de bliver dannet ud fra danske normer og værdier. Vi over børnene i at blive selvhjulpne især i rutinesituationer, som når de skal tage overtøj på i garderoben, eller når de spiser madpakker - her bliver barnet mødt med krav og forventninger svarende til deres udviklingstrin. Robusthed kan både handle om at kunne klare at være med på tur en hel dag eller kunne takle når relationer eller opgaver bliver svære. Vi støtter op om selvværdet og giver forskellige handlemuligheder – for eksempel i rundkredsen eller i legen på legepladsen.

Vi er opmærksomme på at alle børn har trygge tilknytningsrelationer til andre børn og voksne, og vi handler på det, hvis det ikke er tilfældet.

"I dag var vi på Hverringe for første gang. Jeg synes, at det var lidt hårdt at gå så langt. Jeg pakkede selv min rygsæk, både da vi skulle afsted, og da vi skulle hjem igen. Jeg bar den også hele vejen. Det sidste stykke langs vandet bar jeg en af bålstængerne, og det var mig og Katrine der hjalp med at lave mad. Vi lavede tomatsuppe med pasta. Det smagte godt, og de andre syntes også, at det smagte godt. Jeg syntes, at det var en dejlig dag, selvom det gør lidt ondt i mine ben."

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- *Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling*
- *Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag*
- *Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.*

Børnenes sociale udvikling sker løbende og kontinuerligt over hele dagen, i alle læringsmiljøer og gennem hele deres tid i Mølleløkken. Den har dermed stor indflydelse på det enkelte barns egen personlige udvikling og samtidig er den ganske afhængig af eksempelvis barnets sprog og mulighed for kommunikation.

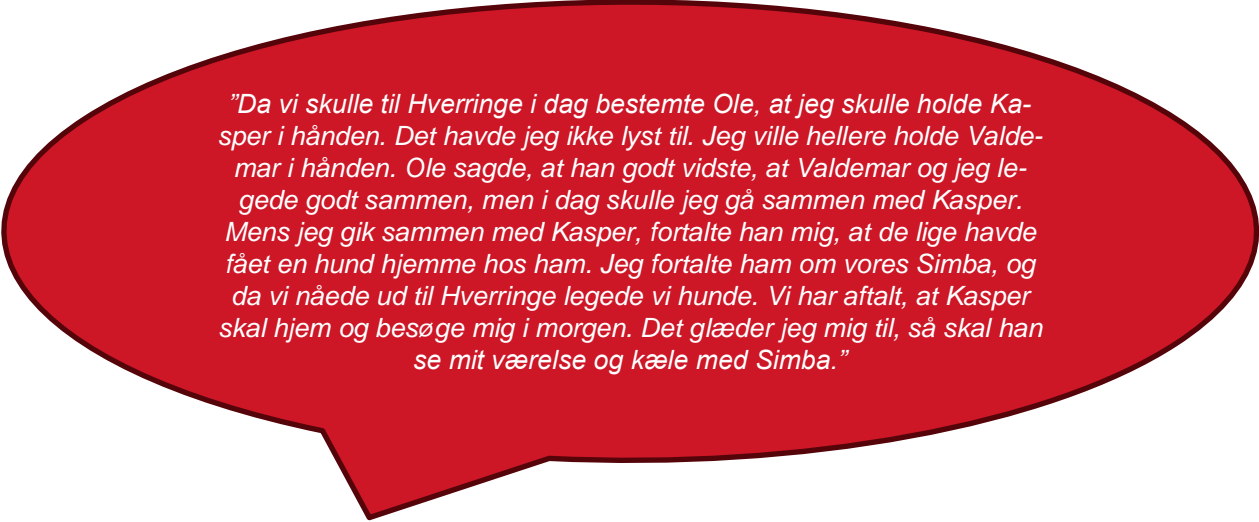
I Mølleløkken gør vi noget ekstra ud af at sige goddag og farvel – både mellem børn og voksne – barnet skal føle sig set og betydningsfuld. I rundkredsen nævnes alle børnenes navne ved sang eller opråb – også de fraværendes. Det giver børnene en fællesskabsfølelse og styrker de sociale relationer.

Vi giver plads til den frie leg, vi rammesætter legen og vi er rollemodeller blandt andet ift. social adfærd. Vi kan have tema om eks. følelser for at styrke den sociale udvikling. Vi taler med børnene om hvordan de oplever forskellige situationer, hjælper dem med at sætte ord på deres oplevelser og følelser for derigennem at give dem indsigt i de relationer, de er i og tilbyde dem andre løsninger og handlemåder. Vi respekterer så vidt muligt de relationer, som børnene etablerer på eget initiativ, og har særlig fokus på de børn, som har brug for ekstra hjælp til etablering af legerelationer.

De forskellige typer af fællesskaber understøtter børnenes sociale udvikling. Det er ikke altid der er frit valg i relationerne (de voksne kan eksempelvis bestemme gå-makker eller hvem de skal sidde ved siden af). Dette for at styrke kendskabet til forskellighed og vise børnene at de hver især kan være gode for hinanden på forskellige måder. Forskellighed er mange ting – alder, køn, kultur, men det kan også være et barn der fysisk skiller sig ud. Vi italesætter børnenes forskellighed på en respektfuld måde, giver dem viden og anerkender barnet samt fremhæver barnets styrker. Når nogen har det svært i et fællesskab handler det om at

få dem op i hierarkiet. Det kan gøres ved at give dem opgaver i fællesskabet hvor den voksne ved de kan honorere kravet og dermed bliver anerkendt i fællesskabet – det kan overføres til andre fællesskaber. Det kan være barnet får lov at sige "værsø" når vi skal spise eller gå forrest på en tur.

Empati kræver kendskab til ens følelser – det sker gennem spejling af barnet, italesætte og guide børnene. De voksne spejler barnets følelser "det var ikke rart at sige farvel til far i dag". Vi bruger fire farver, der hver repræsenterer en følelse (forløb fra "Inden i mig"). Desuden har vi et tøjdyr, Sorgenfressers bekymringsbamse, som kan "spise" tegninger, som børnene har lavet over ting, de bekymrer sig om.

"Da vi skulle til Hverringe i dag bestemte Ole, at jeg skulle holde Kasper i hånden. Det havde jeg ikke lyst til. Jeg ville hellere holde Valdemar i hånden. Ole sagde, at han godt vidste, at Valdemar og jeg legede godt sammen, men i dag skulle jeg gå sammen med Kasper. Mens jeg gik sammen med Kasper, fortalte han mig, at de lige havde fået en hund hjemme hos ham. Jeg fortalte ham om vores Simba, og da vi nåede ud til Hverringe legede vi hunde. Vi har aftalt, at Kasper skal hjem og besøge mig i morgen. Det glæder jeg mig til, så skal han se mit værelse og kæle med Simba."

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.*

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog*
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag*
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.*

Kommunikation og sprog er et gennemgribende tema i alle andre temaer og aktiviteter dagen igennem. Det er vigtigt, selv for de yngste vuggestuebørn, at kunne kommunikere med omverdenen og give udtryk for basale behov. Senere har sproget stor indflydelse på de sociale relationer.

Vi er opmærksomme på at bruge et nuanceret og varieret sprog i alle relationer over hele dagen og gribe de emner eller aktiviteter, som børnene viser nysgerrighed efter. Her kan vi eksempelvis slå op på en iPad eller i en bog for at udvide vores viden og snakke om forskellige ting. Vi læser bøger og spiller spil, når der er tid, lyst og mulighed for det. Desuden synger vi sange – både til den månedlige morgensang, men også i spontane situationer hvor der er mulighed for at tage et klaver med ind på stuen eller ud på legepladsen.

I den frie leg kan vi støtte børnene i deres sprog ved for eksempel at sætte ord på for barnet overfor de andre børn eller støtte i en konflikt hvor et barn har svært ved at udtrykke sig. Her oplever vi også, at ældre børn kan være gode forbilleder for de yngre børn.

Vi har bl.a. bogstaver og tal hængende på væggene, plakater med alverdens dyr, danmarkskortet og billeder af børnenes familier – alt sammen er med til at sætte fokus på bogstaver samt gode samtaler om forskellige emner og derved stimulere nysgerrigheden hos det enkelte barn.

For de børn der har behov for det har vi sproggruppen én gang om ugen. Her læser de bøger, taler om handlingen i bogen, spiller spil og andre aktiviteter der styrker sproget. Grupperne sammensættes ud fra deres sproglige udvikling og kan også foregå alene én til én med den voksne hvis det vurderes som den

bedste løsning for det barn. Vi har et samarbejde med kommunens tale-høre konsulent, både ift. hvilke børn der kan have gavn af at komme i sproggruppe, samt ift. indholdet af aktiviteterne. I ethvert forløb hvor der er tale om en ekstra indsats for barnet, sker det altid i samarbejde med forældrene. Det er forældrene der kender deres barn bedst, hvilket vi har stor respekt for i huset. Vi laver desuden sprogtest på de børn, vi oplever behov hos.

"I dag lavede vi vores egen historie i rundkreds. Morten startede en historie, der handlede om en tyk konge, der hed Kong Hugo og hans datter, Prinsesse Rosalina der var meget smuk, men også meget sur. Der var en "fortællebold", og man måtte kun fortælle videre på historien, når man havde fortællebolden. Jeg fandt på, at der kom en kæmpe drage, der hed Simba, men dragen var faktisk rigtig sød. Jeg synes, at det var lidt vildt, at vi kunne lave vores helt egen historie. Morten fortalte, at det var fordi vi var gode til at bruge noget der hedder "fantasi".

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.*

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- *Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse*
- *Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag*
- *Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.*

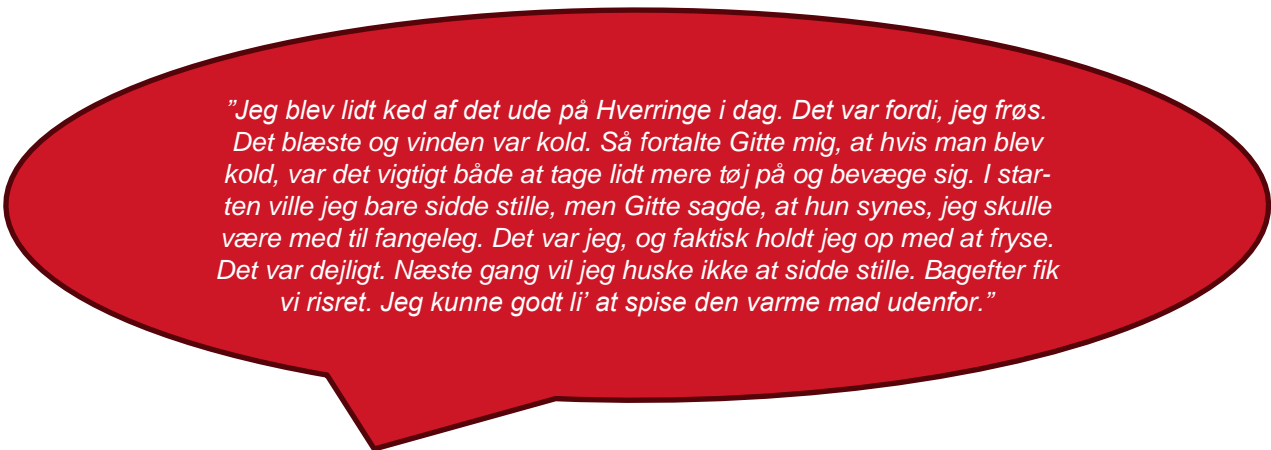
Barnets kendskab til sin egen krop og fornemmelse for hvad den kan og hvordan den er indrettet er afgørende for barnets øvrige trivsel og udvikling.

Vores legeplads er varieret og kuperet således at der er mulighed for de vilde lege, man kan gemme sig og have stille lege eller man kan benytte sig at kolbøttestænger, gynger, rutsjebaner eller trille ned ad en bakke i et rør. Der er mulighed for at grave i jord efter dyr eller bare grave dybt, klatre i træer eller i klatrestativer, spille fodbold, lege i sandkasse eller lave rollelege i legehuset. De voksne har mulighed for at starte fælleslege eller lave en forhindringsbane.

På turene til Hverringe og kolonihaven mærker børnene vejret – både når det regner, blæser eller solen skinner. Nogen mærker træthed. De voksne taler med børnene om dette – hvad det betyder for dem og hvad de eventuelt kan gøre hvis de fryser. Ved at vende tilbage til samme sted over en hel sæson, lærer de, de forskellige årstider og deres betydning at kende – f.eks. at det kan være højvande og lavvande, skrænterne kan være glatte og våde eller tørre og hårde. Der er bær på buskene og frugter på træerne, som de kan spise i én årstid og i en anden er bladene faldet af. Der bliver hver gang lavet mad på bål, som børnene har været med til at tilberede dagen før.

Vores troldegruppe for de yngste børnehavebørn går på tur til en lille skov, benytter sig generelt af gåture i nærområderne og laver motorik i vores kælder. Alt sammen som en proces til at kunne klare de senere ture.

Også vuggestuebørnene er ofte på tur – bl.a. til kolonihaven, den lille skov eller på cykeltur længere væk. Her oplever de, på samme måde, naturen og oplever glæden ved at færdes i den samt de forskellige sanselige og kropslige oplevelser og udfordringer det giver.

"Jeg blev lidt ked af det ude på Hverringe i dag. Det var fordi, jeg frøs. Det blæste og vinden var kold. Så fortalte Gitte mig, at hvis man blev kold, var det vigtigt både at tage lidt mere tøj på og bevæge sig. I starten ville jeg bare sidde stille, men Gitte sagde, at hun synes, jeg skulle være med til fangeleg. Det var jeg, og faktisk holdt jeg op med at fryse. Det var dejligt. Næste gang vil jeg huske ikke at sidde stille. Bagefter fik vi risret. Jeg kunne godt li' at spise den varme mad udenfor."

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.*

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- *Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Natur, udeliv og science*
- *Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag*
- *Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.*

I Mølleløkken vægter vi udeliv og naturen meget højt. Vi er ude i al slags vejr og både i vuggestuen og børnehaven har vi faste turdage.

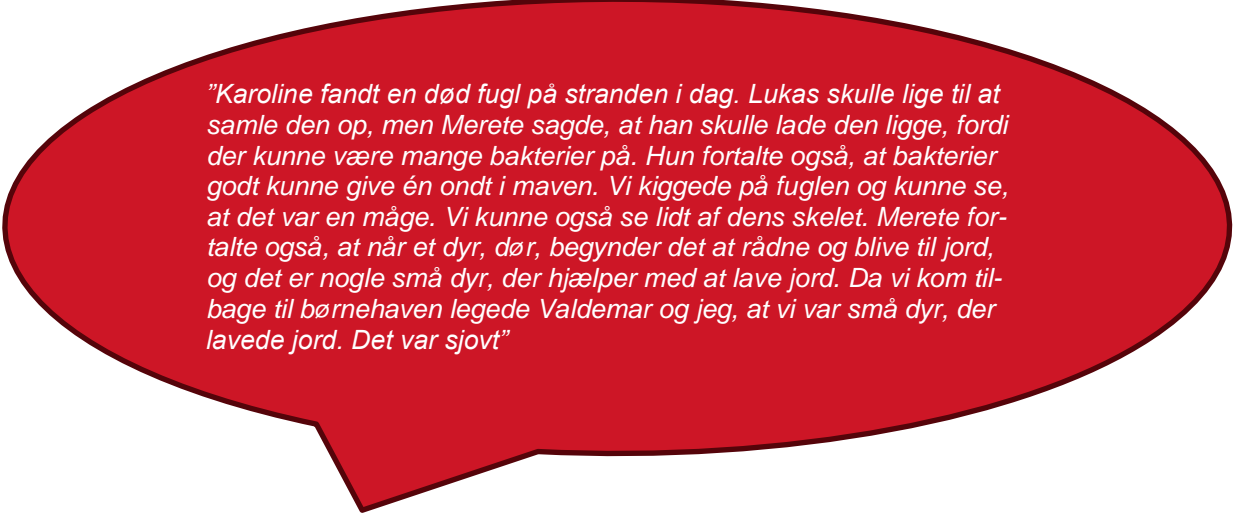
Vores ture udfordrer børnenes lyst og evne til bare at være i og lege i naturen. At kunne bruge de materialer der er til stede og kan gøre det på egen hånd. F.eks. leger de i skoven, bygger huler, kaster sten i vandet, starter en fangeleg eller leger røver og soldater. De lærer at færdes i et skærmfrit miljø og at holde af naturen og samtidig oplever vi, at børnene i disse rammer ofte er ekstra begejstringsparate. De oplever sammenhænge mellem kulde, varme, højvande, lavvande, blade på træerne, at bladene falder af osv.

Børnene opbygger gode sociale relationer til jævnaldrende børn på disse ture i naturen. Det giver en god fællesskabsfølelse at sidde rundt om bålet og spise dejlig varm mad mens den kolde vind kommer blæsende udefra vandet.

Vores legeplads er stor og rummelig med et vist fokus på de naturlige elementer som muligheden for at kunne grave i jord, klatre i træer og gemme sig bag buske og træer. Vi har insekthuse, luppe, forstørrelsesglas osv. som børnene frit kan benytte.

Vores kolonihave er indrettet med frugttræer og bærbuske og lidt køkkenhave i form af for eksempel jordbær, gulerødder, kartofler og krydderurter. Børnene er med til at så, høste og spise så de får fornemmelsen af sammenhæng og forståelse for naturlige processer.

Vi formidler viden om naturen og laver science når vi snakker om blåhvalens baby i rundkredsen og sammenligner den med en lastbil eller måler hvor lang blåhvalen ville måle på legepladsen hvor et barn står ved dens hale og et andet ved dens hoved.

"Karoline fandt en død fugl på stranden i dag. Lukas skulle lige til at samle den op, men Merete sagde, at han skulle lade den ligge, fordi der kunne være mange bakterier på. Hun fortalte også, at bakterier godt kunne give én ondt i maven. Vi kiggede på fuglen og kunne se, at det var en måge. Vi kunne også se lidt af dens skelet. Merete fortalte også, at når et dyr, dør, begynder det at rådne og blive til jord, og det er nogle små dyr, der hjælper med at lave jord. Da vi kom tilbage til børnehaven legede Valdemar og jeg, at vi var små dyr, der lavede jord. Det var sjovt"

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.*

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- *Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab*
- *Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag*
- *Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.*

I Mølleløkken vil vi gerne give mulighed for både at være aktive udøvere og tilskuere til kulturelle begivenheder. Vi formidler de danske traditioner henover hele året. Vi afholder blandt andet fastelavn, påske, skt. Hans, Lanternefest, jul samt børn og voksnes fødselsdage.

Vi tager på besøg på plejehjemmet, i kirken, i biografen til Fjord- og Bæltcentret og får besøg af musiker Christian Arendt til skt. Hans og jul. Desuden har vuggestuen besøg af en musikpædagog i en periode hvert år.

Vi har ofte udklædningstøj fremme så børnene kan klæde sig ud. Første fredag i hver måned har vi morgensang for hele børnehaven og vuggestuen. Her bliver blandt andet sunget salmer og børnesange og vi snakker om hvilken måned og årstid vi er kommet til.

Vi pynter op efter årstidens traditioner men egne kreationer der er tegnet, malet og pyntet af forskellige materialer.

Generelt har børnene i børnehaven fri adgang til kreative remedier og ved voksenstyring er der et endnu større udvalg.

"I dag kom Christian og spillede rockmusik. Han spillede på guitar og sang. Det var høj musik og det kunne jeg godt li'. Vi var mange der dansede og hoppede til musikken. Christian sagde, at hvis vi klappede, så spillede han endnu bedre. Jeg klappede meget højt. Bagefter spillede Valdemar, Mathilde, Rikke og jeg rockmusik ude på legepladsen. Vi brugte nogle store spande som trommer, og en kost som guitar. Jeg tror, at jeg vil være med i MGP, når jeg bliver lidt større."

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi er i en proces omkring at finde den måde det for os giver bedst mening løbende at evaluere vores praksis på og skabe en stærk evalueringsskultur. Vi har i den forbindelse lavet en tre-trins model som vi har haft tid til at gennemgå på hvert personalemøde. Modellen har holdt pause det seneste år, da vi har oplevet et behov for at få læreplanstemaerne ekstra godt ind under huden, og vi derfor har haft fokus der. Vi starter op på denne evalueringssmetode igen til januar 2024.

Udover personalemøderne har vi to gange om året dokumentation og gennemgang af hvert enkelt barns trivsel og udvikling. Dette har vi et særligt skema til så vi sikrer, at alle børn bliver set og beskrevet i det omfang der opleves behov. Skemaet har fungeret siden 2020, hvor vi oplevede et behov for at forny vores

gamle, således det nu er nemmere at identificere børn med særlige behov, samtidig med at det generelt giver bedre mening for os på denne måde.

Desuden kan vi i den mere uformelle snak få øje på særlige fokusområder, eller steder som trænger til et eftersyn. Finder vi dette bringer vi det op på personalemøde for at få belyst om der er grund til yderligere tiltag.

1-2 gange om året afholder vi en pædagogisk dag, hvor særlige emner eller temaer bringes op.

Vi gør brug af eksterne konsulenter og foredragsholdere i det omfang vi oplever behov – det er som oftest berigende at få dedikerede mennesker ud og holde oplæg og foredrag ligesom vi også gør brug af sparring mm. hos både kommunen og private aktører.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi har gennem det seneste år haft fokus på hvert enkelt læreplanstema et ad gangen. Vi har afsat 1.5 time på hvert personalemøde hvor vi har fået en fælles forståelse for hvad det enkelte tema indebærer, hvor vi ser vores styrker i henholdsvis vuggestuen og børnehaven, og hvor vi har aftalt at skærpe vores fokus fremover – altså hvor er det, at vi godt kunne tænke os at blive dygtigere, udvide aktiviteterne eller andet. Vi har især været optaget af legen og legens betydning for børnene samt vægtningen af voksen- og børneinitierede aktiviteter. Vi har gjort det i fællesskab mellem vuggestuen og børnehaven, fordi vi ser os som et samlet hus, hvor børnene kommer ind på forskellige tidspunkter i livet, men uanset hvornår de starter, skal de opleve samme tilgang og børnesyn. Efterfølgende er hele læreplanen blevet revideret og blevet til én fælles læreplan for hele huset. Til sidst er bestyrelsen forelagt læreplanen hvor de havde mulighed for at komme med betragtninger, kommentarer osv.